

දකුණු තෙවැනු අධ්‍යාත්මක දෙපාර්තමේන්තුව

තෙවැනු වාර තර්කණය - 2020

10 - ශ්‍රේණිය

භූගෝල විද්‍යාව - I

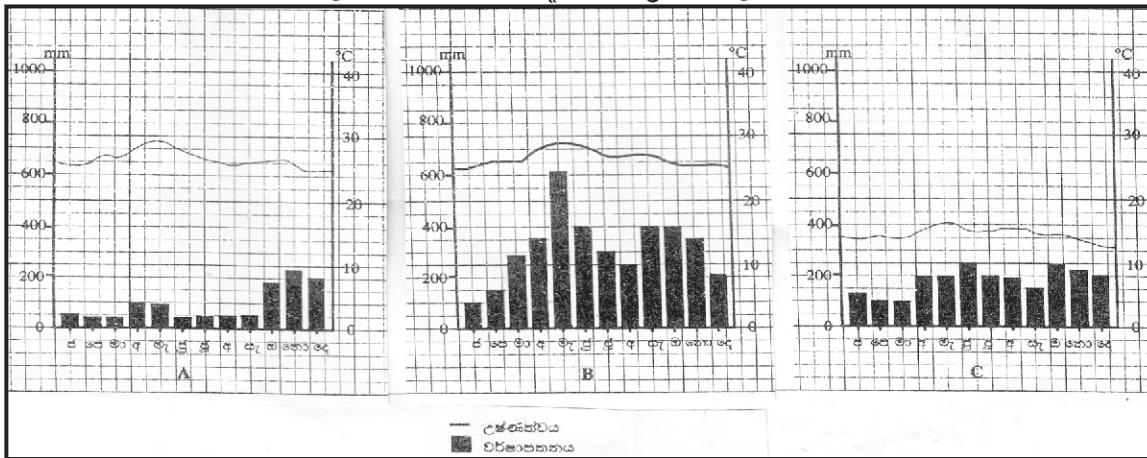
නම/විහාග අංකය :- .....

කාලය: පැය 01 දි.

- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න 40කින් සමන්විත ය.
- ❖ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති උපදෙස්වලට අනුව සියලු ම ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ අංක 01 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්නවල එක් එක් හිස්තැනට ගැළපෙන පිළිතුරු වරහන් තුළින් තෝරා තිබ් ඉර මත ලියන්න.

- (01) ලෝකයේ දේශගුණ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ මුළු ම අදහසක් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ..... විසිනි. (වොලම්, ඇරිස්ටෝටල්, ඉරවොස්තනිස්)
- (02) ශිලා ගෝලයේ කොටසක් වන කඩාල පාටිවි ස්කන්දයෙන් ..... ක් පමණ වේ. (1%, 10%, 5%)
- (03) ජේව් ගෝලයේ පැවැත්මට ඉතා වැදගත් විසෝත් ස්ථිරය පිහිටා ඇත්තේ ..... ගෝලය තුළ ය. (පරිවර්ති, මෙසෝ, අපරිවර්ති)
- (04) පාටිවියේ විශාලතම සාගරික භැංකිය ..... ය. (ඉන්දු මිස්ට්‍රේලියානු භැංකිය, පැසිපික් භැංකිය, අප්‍රිකානු භැංකිය)
- (05) කදුකර ප්‍රදේශයක පිහිටි උස් සම භුමිය ..... ලෙස හඳුන්වයි. (සානුව, කපොල්ල, නිමිනය)
- ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය කියවා බලා එය නිවැරදි නම් "නි" යන්න වටා ද, වැරදි නම් "වැ" යන්න වටා ද රුමක් අදින්න.
  - (06) පාටිවියේ මතුපිට වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර මිලියන 510ක් පමණ වේ. (නි / වැ)
  - (07) ශිලාගෝලය විශාල භැංකි හයකින් සහ කුඩා භැංකි කිහිපයකින් සමන්විතය. (නි / වැ)
  - (08) මෙනිස් කටයුතු කෙරෙහි බලපාන සියලුම වායුගෝලීය සංසිද්ධි අපරිවර්ති ගෝලය තුළ හටගනී. (නි / වැ)
  - (09) ලෝකයේ විශාලතම සාගරය පැසිපික් සාගරයයි. (නි / වැ)
  - (10) ගෘවතුර ශ්‍රී ලංකාවට බහුලව බලපානු ලබන ස්වභාවික ආපදාවකි. (නි / වැ)
- ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්න වලට හිස්තැනට සූදුසූ පිළිතුරු යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
  - (11) පාටිවියේ ගොඩැලිම්වලින් වැඩි කොටසක් ව්‍යාප්තව ඇත්තේ ..... අර්ධගෝලයේ ය.
  - (12) ගාක හා සන්න්වයින් ඇතුළත් නිරන්තර ක්‍රියාකාරීන්වයකින් යුතු වූ පාටිවි ස්තරය ..... ගෝලය නම්න් හැඳින්වේ.
  - (13) විවිධ පාඨාණවලින් නිරමාණය වූ පාටිවියේ මතුපිට ස්තරය ..... නම්න් හැඳින් වේ.
  - (14) නයිල් ගග ..... ආරම්භ වන ගංගාවකි.
  - (15) හවායි, අයිස්ලන්තය ගැඹුරු සාගරයේ ..... ක්‍රියාකාරීන්වය මගින් ඇති වූ දුපත් වේ.

- ප්‍රශන අංක 16 සිට 20 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා පහත දී ඇති A,B,C යන ස්ථාන කුණක් වාර්ෂික වර්ෂාපතනය හා මාධ්‍ය මාසික උෂ්ණත්ව ව්‍යාපෘතිය දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර උපයෝගී කරගන්න.

- (16) මාධ්‍ය මාසික උෂ්ණත්වය අඩු මට්ටමක පවතින ස්ථානය කුමක් ද? .....
- (17) අඩුම වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන ස්ථානය කුමක් ද? .....
- (18) මිලිමිටර 600 වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබේ ඇති මාසයක් දැක්වෙන ස්ථානය කුමක් ද? .....
- (19) ජල පහසුකම් සැපයීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුත්තේ කවර ස්ථානයකට ද? .....
- (20) වර්ෂය පුරා මාසික වර්ෂාපතනය මිලිමිටර 200 වැඩියෙන් ලැබෙන මාස 10 ඇති ස්ථානය කුමක් ද?
.....
- ප්‍රශන අංක 21 සිට 30 තෙක් ප්‍රශ්නවලට දී ඇති පිළිතුරු භතර අතුරින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුරු තෙව්රා රට හිමි අංකය ඉදිරියේ ඇති නිත්තුර මත ලියන්න.
- (21) සම්පූර්ණයෙන් ම ගොඩබිමින් වට වූ මුහුද යුගලය දැක්වෙන පිළිතුර කුමක් ද?
 (1) කැස්පියන් සහ එරල් මුහුද (2) කඹ මුහුද සහ රතු මුහුද
 (3) අරාබි මුහුද සහ එරල් මුහුද (4) කඹ මුහුද සහ කහ මුහුද (.....)
- (22) ශ්‍රී ලංකාවේ ගංගා අතුරෙන් විශාලතම පෙළේක ප්‍රදේශයක් අයත් වන්නේ,
 (1) කඹ ගගට ය. (2) වළවේ ගගට ය. (3) මහවැලි ගගට ය. (4) නිල්වලා ගගට ය (.....)
- (23) ලෙස්කයේ විශාලතම විල වන්නේ,
 (1) ලැගේබා විල ය. (2) සුපිරියර විල ය. (3) විවිකාකා විල ය. (4) අයර් විල ය. (.....)
- (24) ගිලා ගෝලයේ ඇති සම්පත් මිනිසා විසින් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ දී ගිලාගෝලයට ඇතිවන බලපෑමක් නොවන්නේ මින් කුමක් ද?
 (1) පාංශු බාධානය (2) භූමි භායනය
 (3) භුගත ජල මට්ටම වෙනස්වීම. (4) උෂ්ණත්වය අඩුවීම. (.....)
- (25) ආසියා මහද්වීපයට අයත් සානුවක් වන්නේ,
 (1) බියේ සානුව (2) ඉරාන සානුව
 (3) මුසිලියානු සානුව (4) මෙක්සිකෝ සානුව (.....)
- (26) අභ්‍යාවකාශයේ සිට පාලීවියට පැමිණෙන උෂ්ණාශීම බොහෝමයක් දැවී විනාශ වන්නේ කුමන ගෝලය තුළ දී ද?
 (1) පරිවර්ති (2) තාප (3) අපරවර්ති (4) මෙසස් (.....)

- (27) මහාද්වීපික කබොල නිර්මාණය වේ ඇත්තේ,
 (1) ගැනයිට පාඡාණවලින් ය. (2) බැසෝල්ට් පාඡාණවලින් ය.
 (3) සිලිකේට්වලින් ය. (4) මැග්නිසියම්වලින් ය. (.....)
- (28) නිවර්තන කළාපය ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) කරකටක නිවර්තනයන්, මකර නිවර්තනයන් අතර කළාපය සි.
 (2) කරකටක නිවර්තනයන්, සමකයන් අතර කළාපය සි.
 (3) මකර නිවර්තනයන්, ආක්රීක් වෘත්තයක් අතර කළාපය සි.
 (4) සමකයන්, මකර නිවර්තනයක් අතර කළාපය සි. (.....)
- (29) මානව ක්‍රියාකාරකම් මත තීවුවන ස්වභාවික උපදුවයක් වන්නේ මින් කුමක් ද?
 (1) සුනාමි (2) ගිනිකුද පිපිරිමි (3) භූමිකම්පා (4) නායෝමි (.....)
- (30) පාරීවි කබොල ප්‍රාවරණයෙන් වෙන් වන්නේ මින් කුමක් ද?
 (1) මොංගාරෝවිසික් අසන්තතිය (2) ගුවෙන්බර්ග් අසන්තතිය
 (3) සංවහන බාරාවලිනි (4) ලෙඟමන් අසන්තතියෙනි (.....)
- ප්‍රශ්න අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවල “අ” සහ “ආ” යනුවෙන් තීරු දෙකක් දැක්වේ. ඒවා සම්බන්ධතාව අනුව ගැළපු විට නිවැරදි පිළිතුරට හිමි අංකය තින් ඉර මත ලියන්න.
- (31) “අ” “ආ”
 මහාද්වීපය දුපත්
 1. ආසියා A - තස්මේනියා
 2. මිස්ටේලියා B - අයිස්ලන්තය
 3. අප්‍රිකා C - බෝර්නියේ
 D - මැබිගස්කරය
 (1) ADC (2) BDA (3) CAD (4) DBC (.....)
- (32) “අ” “ආ”
 රට ගංගාව
 1. රුසියාව A - සිකියැං
 2. විනය B - නයිපර
 3. නයිජ්‍රියාව C - යෙනසි
 D - මරේඩාලි
 (1) BAD (2) CAB (3) DAC (4) DBC (.....)
- (33) “අ” “ආ”
 1. කැනබාව A - අල්කානුතැටිය
 2. නයිජ්‍රියාව B - දකුණු ඇමරිකානු තැටිය
 3. ප්‍රංශය C - උතුරු ඇමරිකානු තැටිය
 D - යුරේසියානු තැටිය
 (1) ACD (2) BDC (3) CDA (4) CAD (.....)

- (34) "අ" "ඇ"
 1. උතුරු අක්ෂය 23.5°
 2. 0° රේඛාව
 3. දකුණු අක්ෂය 23.5°
 A - සමකය
 B - මකර නිවර්තනය
 C - ආර්ක්ටික් වෘත්තය
 D - කරකටක නිවර්තනය
 (1) ACD (2) BAC (3) DAB (4) DLB (.....)
- (35) "අ" "ඇ"
 1. සම්පූර්ණයෙන් ගොඩබලිමින් වට වූ මුහුද
 2. ඕස්ට්‍රෝලියා මහද්වීපය තුළ පිහිටි දූපතකි
 3. ලෝකයේ උසින්ම පිහිටි විල
 A - පැපුවා නිවිගිනියාව
 B - එරල් මුහුද
 C - කහ මුහුද
 D - විටිකාකාවිල
 (1) BAD (2) BCA (3) CAB (4) DCA (.....)
- ප්‍රශ්න අංක 36 - 40 කෙක් දී ඇති පිළිතුරු හතර අතුරෙන් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුර කොරා රට හිමි අංකය තින් ඉරමත ලියන්න.
- (36) ශ්‍රී ලංකා භු ලක්ෂණ සිතියම්වල භෞතික ලක්ෂණයක් නොවන්නේ මින් කුමක් ද?
 (1) දියඇල්ල (2) වෙරල (3) ගංමෝය (4) වැව (.....)
- (37) ගෝලීය ජල ව්‍යාප්තිය හා සම්බන්ධ නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 (1) පාලීවියෙන් 97% වැසි ඇත්තේ ජලයෙනි.
 (2) ජල ගෝලයේ අඩංගු ජලය සහ, ද්‍රව හා වායු යන ස්වභාවයන් තුනෙන් ම පවතී.
 (3) ඇළ දේළ ගංගා හා විල්වල ජලය භුගත ජලය ලෙස හැඳින්වේ.
 (4) සාගරවල ව්‍යාප්තිය අනුව කුඩාම සාගරය අත්ලන්තික් සාගරයයි. (.....)
- (38) වායුගෝලයේ අධිකතම උෂ්ණත්වයක් ඇති කළාපය වන්නේ,
 (1) පරිවර්ති ගෝලය (2) අපරිවර්ති ගෝලය
 (3) මෙසෝ ගෝලය (4) තාප ගෝලය (.....)
- (39) නල්ලබර තැන්න පිහිටි රට කුමක් ද?
 (1) ශ්‍රී ලංකාව (2) ඉන්දියාව
 (3) ඕස්ට්‍රෝලියාව (4) ජපානය (.....)
- (40) දක්ෂිණ දුම්රිය මාර්ගයේ අවසාන නැවතුම්පොල
 (1) බෙලිඛත්ත (2) මාතර
 (3) කහවත්ත (4) කැකනුර (.....)

දකුණු තළුත් අධ්‍යාත්මන දෙපාර්තමේන්තුව

තළමු වාර තර්කණය - 2020

10 - ශ්‍රේණිය

හැගේල විද්‍යාව - II

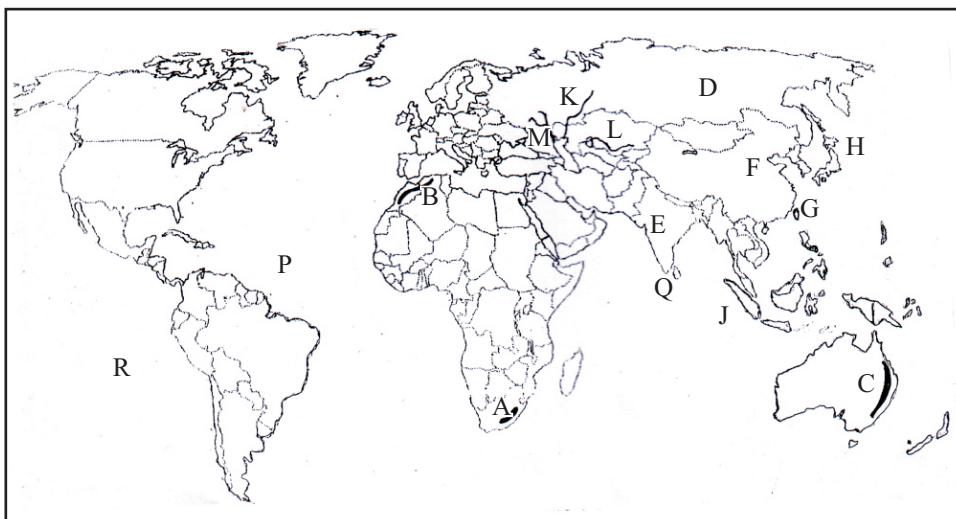
නම/විහාග අංකය :- .....

කාලය: පැය 02 දි.

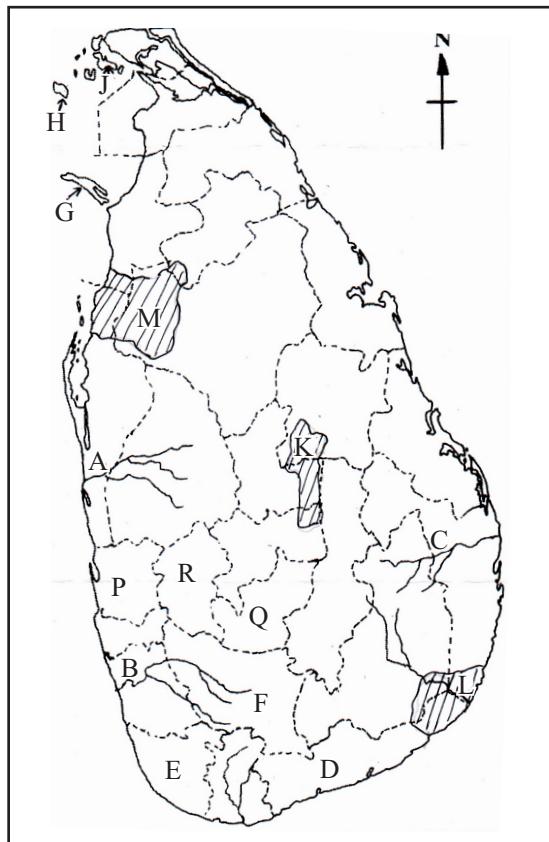
- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය I සහ II වගයෙන් කොටස් 02කි.
- I කොටස අනිවාර්ය වේ. එහි (අ), (ආ) සහ (ඇ) කොටස් තුනට ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.
- II කොටසින් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.
- පිළිතුරු සැපයිය යුතු මූල්‍ය ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව පහතින්.

I කොටස

- (01) (ආ) සපයා ඇති ලේක සිතියම අධ්‍යාත්මනය කර පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (i) A, B, C අක්ෂර අතුරෙන් ඇවිලස් කළ වැටිය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (ii) D, E, F අක්ෂර අතුරෙන් කොරෝනා වෙරසය මුලින් ම පැතිරියිය රට දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iii) G, H, J අක්ෂර අතුරෙන් තායිවානය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iv) K, L, M අක්ෂර අතුරෙන් කැස්පියන් මුහුද්ව ගලා බසින වොල්ගා ගංගාව දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (v) P, Q, R අක්ෂර අතුරෙන් අත්ලාන්තික් සාගරය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 05)

- (ආ) සපයා ඇති ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියම අධ්‍යාත්මනය කර පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (i) A, B, C අක්ෂර අතුරෙන් කළ ගෙ දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (ii) D, E, F අක්ෂර අතුරෙන් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iii) G, H, J අක්ෂර අතුරෙන් මන්නාරම් දුපත දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iv) K, L, M යන අක්ෂර අතුරෙන් විල්පත්තු අභය තුමිය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (v) P, Q, R අක්ෂරවලින් වැඩි වගයෙන් කළකර තුළක්ෂණ පෙන්වුම කරන දිස්ත්‍රික්කය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 05)

- (ඉ) (i) දැනට ලේකයේ සොයාගෙන ඇති පැරණිම සිතියම අදින ලද්දේ කිනම් ජාතිකයෙකු විසින් ද? (ලකුණු 02)
(ii) එක් සුවිශේෂී කරුණක් පමණක් දක්වන සිතියම හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 02)
(iii) පහත දක්වෙන සම්මත ලකුණු වලින් දක්වෙන දැ ලියන්න.
(1)
(2)
(3) (ලකුණු 06)

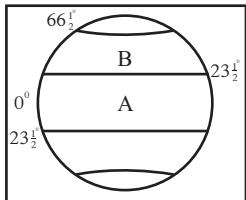
II කොටස

- (02) (i) පාලිවී උප පද්ධති හතරෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
(ii) පාලිවී ව්‍යුහයේ ප්‍රධාන කොටස් තුන නම් කරන්න.
(iii) (a) ශිලා ගෝලයෙන් මිනිසාට ඇති ප්‍රයෝගන දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(b) මිනිසා විසින් ශිලා ගෝලයේ සම්පත් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ දී ඇතිවන බලපෑම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(ලකුණු 02) (ලකුණු 03) (ලකුණු 02) (ලකුණු 03)
- (03) (i) වායුගෝලයේ සංයුතිය අනුව ප්‍රධාන වායු වර්ග දෙක නම් කරන්න.
(ii) මිනිසාට වායුගෝලයෙන් ඇති ප්‍රයෝගන තුනක් දක්වන්න.
(iii) (a) වායුගෝලය දූෂණය වීමට බලපාන මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(b) වායු දූෂණය වැළැක්වීමට ගත හැකි පියවර දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
(ලකුණු 02) (ලකුණු 03) (ලකුණු 02) (ලකුණු 03)

(04)

- (i) රුප සටහනේ A,B,C,D යන අවස්ථා නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) පාලිවියේ ජලය දක්නට ලැබෙන විවිධ ස්වරුප තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (iii) (a) මිනිසාට ජලයෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝගන දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02)
- (b) ජලය පරිභරණය කිරීමේ දී අරපිරිමැස්මෙන් හාවත කළ යුත්තේ ඇයි දැයි කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් පහදන්න. (ලකුණු 03)
- (05) (i) ජේව ගෝලය යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) ජේව ගෝලයේ ක්‍රියාකාරීන්වයට බලපාන සාධක දෙක උදාහරණ සහිතව සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (iii) ජේව ගෝලයේ සමතුලිත බව බිඳ වැට්මට හේතු වී ඇති මානව ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

(06)

- (i) ඉහත රුප සටහනේ ඇති A හා B වලින් දක්වා ඇති දේශගුණීක කලාප දෙක නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) (a) ජලයෙන් වට වූ කුඩා ගොඩිම් ප්‍රදේශ හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 01)
- (b) මුදුන් කිහිපයක් සහිත විවිධ බැවුම් වලින් සහ ඉහළ උන්තතාංශයකින් යුතු එක දිගට විහිදෙන හු රුප හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 01)
- (c) වර්ෂය පුරා පැහැදිලි නිමිනයක් මස්සේ මුහුදකට, විලකට, වගරකට ගලා බසිනා ජල ධාරාවක් හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 01)
- (iii) මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් වල දී තැනීතලා භූම් මිනිසාට වැදගත්වන ආකාරය කරුණු තුනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)

දකුණු පළාත් අධ්‍යාතන දෙපාරතමේනතුව

පළමු වාර තර්කණය - 2020

10 - ශ්‍රේණිය

හැගේල විද්‍යාව - පිළිතුරු

හැගේල විද්‍යාව I

(1) ඇරිස්ටෝටල්	(11) උතුරු	(21) 1	(31) 3
(2) 1%	(12) ජේජ්වගේලය	(22) 3	(32) 2
(3) අපවර්තී	(13) කබොල	(23) 2	(33) 4
(4) පැසිරික් හැනුමිය	(14) විලකින්	(24) 4	(34) 3
(5) සානුව	(15) යමහල්	(25) 2	(35) 1
(6) නි	(16) C	(26) 3	(36) 4
(7) නි	(17) A	(27) 1	(37) 2
(8) වැ	(18) B	(28) 1	(38) 4
(9) නි	(19) A	(29) 4	(39) 3
(10) නි	(20) B	(30) 1	(40) 1

(සෙවානු 1x40=40)

හැගේල විද්‍යාව II

(01) (අ) (i) B	(ii) F
(iii) G	(iv) M
(v) P	
(අ) (i) B	(ආ) (i) මෙසපොන්මියානු (බැඩිලෝෂ්නියානු)
(ii) D	(ii) තේමා සිතියම්
(iii) G	(iii) (1) පුළුල් ඒකිය දුම්රිය මාර්ගය / දුම්රිය මාර්ගය
(iv) M	(2) පොලීසිය
(v) Q	(3) අඩ්පාර
(02) (i) වායුගේලය, ශිලාගේලය, ජල ගේලය, ජේජ්ව ගේලය	
(ii) කබොල, පාවරණය, හරය	
(iii) (a) - කෘෂිකාර්මික කටයුතු	
- වාසස්ථාන සඳහා	
- වාරිමාර්ග සඳහා	
- මහා මාර්ග	
- සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම	
(b) හුම් හායනය, පාංශු බාධනය, හුගත ජල මට්ටම් වෙනස් වීම, හු දුර්ගනය වෙනස් වීම ආදි.....	

- (03) (i) නයිට්‍රජන් - 78%, ඔක්සිජන් 21%
- (ii) - ජීවීත්ගේ ස්වසනය සඳහා ඔක්සිජන් වායුව සැපයීම
 - ප්‍රහාසංස්ලේෂණයට අවශ්‍ය සාධක සැපයීම.
 - ජල වාෂ්ප රඳවා ගැනීමටත් ජල වතුය ක්‍රියාත්මකවීමටත් උපකාර වේ.
 - ඔසේර්න් ස්ථිරයෙන් අනිතකර වායුන් අවශ්‍ය මූල්‍ය තුළු පාලනය කර ගැනීම.
 - උෂ්ණත්වය පාලනයට මූල්‍ය.
- (iii) (a) - වන විනාශය
 - වනාන්තර ගිනිතැබීම
 - කාමිකර්මාන්තය ආග්‍රිත ක්‍රියාවන් (උදා: තෙල් ඉසිම)
 - කර්මාන්තගාලාවලින් පිටකරනු ලබන දුම් මගින්
 - අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මගින් ඇතිවන දුර්ගන්ධය ආදිය.
 (b) - නිසි ලෙස කසල අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම
 - රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - කර්මාන්තගාලාවලින් පිටකරනු ලබන දුම් නිසි ලෙස පාලනයක් ඇතිව පිට කිරීම ආදිය
- (04) (i) A වාෂ්පීකරණය, B උත්ස්වේදනය
 C ව්‍යාප්‍රාප්‍රාතිඵල / සනීහවනය D වර්ෂාපතනය
- (ii) සාගර ජලය, භූතල ජලය, භූගත ජලය, වායුගෝලීය ජලය, පාංශු ජලය
- (iii) (a) - පානය සඳහා
 - ගැහස්ප් කටයුතු සඳහා
 - කාමිකාර්මික, කර්මාන්ත, ප්‍රවාහන ආදි කටයුතු
 - විදුලිබල නිෂ්පාදනය
 - විනෝද කටයුතු සඳහා
 (b) - ජලය සීමිත සම්පතක් වීම
 - ජලයට ඇති ඉල්ලුම වැඩිය
 - ජල සම්පත පහසුවෙන් දූෂණයට ගොදුරු වීම.
- (05) (i) ජේව ගෝලය යනු පාලිවී ගෝලයමත නිරන්තර ක්‍රියාකාරීන්වයෙන් යුතු ගාක හා සන්න්ව විශේෂ ඇතුළත් සමස්ප් ජීවී පරිසරයයි.
 (ii) ජේව සාධක - ගාක, සතුන්, වියෝජකයන්
 අජේව සාධක - සුරුයාලෝකය, පස, ජලය, දේශගුණය
- (iii) - ආහාර හා කාමිකාර්මික අවශ්‍යතා සඳහා වනාන්තර විනාශ කිරීම.
 - කාමිකාර්මික කටයුතුවල දී රසායන පොහොර, වල්නාගක, කාමිනාගක හාවිතය තුළින් ඇතිවන බලපෑම
 - කැලී කසල අකුම්වත් ලෙස බැහැර කිරීම.
 - න්‍යාම්වික අත්හදාබැඳීම
- (06) (i) A නිවර්තන කලාපය B සෞම්‍ය කලාපය
- (ii) (a) දුපන් (b) කදුවැටිය
 (c) ගංගාව
- (iii) - කාමිකර්මාන්තය සඳහා
 - වාරිමාරුග ඉදිකිරීම
 - මාරුග ඉදිකිරීම
 - නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා